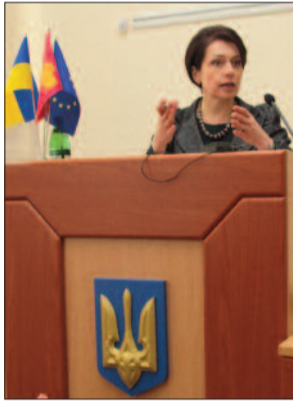

Освітній потенціал – конкурентна перевага України в подальших кроках державних реформ галузі

Голова Комітету з питань науки та освіти Верховної Ради України Лілія Гриневич зустрілася з науково-педагогічними працівниками і студентами Запорізького національного університету, щоб обговорити перспективи освітньої реформи в Україні, її можливості та труднощі реалізації. Відрекомендував гостю ректор ЗНУ Микола Фролов. Також він представив ще одного учасника зустрічі – заступника голови Запорізької обласної адміністрації, викладача факультету соціології та управління ЗНУ Едуарда Гупніна.

У своєму виступі Лілія Гриневич, у першу чергу, підкреслила, що зараз наша країна переживає не лише важкі часи, але й визначні. І тільки від нас залежить, чи станемо ми співтворцями нового періоду розвитку держави.

“Освіта – частина національної безпеки України, тож її міцні позиції треба пильнувати на рівні з державними кордонами, – відзначила Лілія Михайлівна. – Усвідомлюючи нашу величезну відповідальність, ми, освітяни, повинні вирішити, які зміни в системі вищої освіти нам потрібні? Як об'єднати нашу країну? І це мають бути не загальні роздуми, а конкретні пропозиції до найрізноманітніших підзаконних актів, що зараз пропонуються до обговорення. Зокрема, щодо впровадження Закону “Про вищу освіту”, який вступив у дію 6 вересня 2014 року”.

Також гостя нагадала про ті можливості, які вже зараз доступні ВНЗ: зміни до Статуту вишу,

ширші права Вченої ради, вибір студентами 25% навчальних дисциплін на власний розсуд тощо. Не менш актуальні питання зараз тільки розглядаються посадовцями: як розпоряджатися спецкоштами, як присвоювати вчені звання та інше. ЗНУ також не залишився осторонь від цього обговорення. З окреслених задач від ВНЗ у відповідні установи вже надійшли ґрунтовні пропозиції.

Свою увагу Лілія Михайлівна зацентрувала й на результатах роботи зі студентами-переселенцями з Донецької та Луганської областей та АР Крим. Треба відзначити, що це питання і в ЗНУ перебуває на контролі адміністрації вишу.

Надалі зустріч із головою профільного комітету проходила у форматі діалогу. Представники професорсько-викладацького складу, співробітники та студенти мали змогу почути відповіді на питання, що їх цікавили. Головний бухгалтер Василь Тимошик висловив прохання зняти обмеження в нарахуванні заробітної плати науковцям. Також Василь Федорович переймався роботою монополіста в галузі виготовлення документів – ДП “Інфоресурс”, діяльність якого обіймає детальніше вивчити посадовець.

Питанням забезпечення випускників першим робочим місцем і підтримкою держави Малої

академії наук цікавилася декан біологічного факультету Людмила Омелянчик. Лілія Гриневич

у відповідь зауважила, що найкращим вирішенням цієї проблеми буде порада вишам підтримувати старшокурсників у їхньому бажанні працювати ще під час завершення свого навчання. Що ж до МАН – ця структура буде відчувати підтримку держави, але складні часи в країні вимагають певної оптимізації її мережі.

Професор кафедри української мови Петро Білоусенко порушив питання проходження стажування науково-педагогічними працівниками й аудиту сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання, які викликають сумніви у викладача щодо їхньої достовірності, а також надто широкою як для України (за європейськими нормами) мережі вищих навчальних закладів.

Керівник відділу з навчальної роботи Людмила Нестеренко запитала про рекомендації щодо плану заходів із впровадження Закону України “Про вищу освіту”.

Що ж до студентської спільноти, то вона була не менш активною в діалозі з гостею. Голова студради Ольга Лебедева поставила запитання про Національну агенцію із забезпечення якості вищої освіти, а також поцікавилася, чи пропонували Лілії Михайлівні обійняти посаду Міністра освіти і науки України. “Я готова працювати там, де моя допомога необхідна найбільше”, – запевнила та у відповідь.

Спілкування Лілії Гриневич із представниками професорсько-викладацької та студентської спільноти пройшло жваво й насичено. Кожен міг отримати розгорнуту відповідь із найрізноманітніших питань. Наприкінці зустрічі ректор ЗНУ Микола Фролов ще раз подякував голові профільного комітету за компетентні роз'яснення. А сама Лілія Михайлівна підкреслила, що всі свої пропозиції освітяни й студенти завжди можуть надіслати на її пошту скриньку.

Марія Канцелярист

Стабільні фінансові показники університету – результат спільної ефективної роботи колективу

На засіданні Вченої ради університету головний бухгалтер Василь Тимошик виступив із доповіддю про фінансовий звіт вишу за 2014 рік та кошторис на 2015 рік. Василь Федорович зацентрував увагу присутніх на питаннях доходів від додаткових освітніх послуг, гнучкій цінній політиці ЗНУ, видатках на сплату за комунальні послуги та ремонти тощо.

Системна організаційна й економічна робота ректорату щодо належного фінансового забезпечення навчально-виховного процесу, дотримання рівня соціальних стандартів, зміцнення матеріально-технічної бази були та є головним і визначальним пріоритетом його управлінської діяльності. Підсумки послідовної реалізації заходів на підвищення ефективності управлінських рішень є прогнозовано результативними, про що свідчать промовисті показники господарювання. За минулий рік до університетської скарбниці надійшло 62,1 млн грн власних доходів, що майже на 4 млн грн перевищує запланований прибуток.

Контингент студентів-вступників на платну форму навчання у звітному навчальному році за всіма освітньо-кваліфікаційними рівнями (а надто – за ОКР “бакалавр”) значно перевищував цей показник за минулі навчальні роки. Реальні доходи від освітніх послуг, за які сплачують студенти, що обрали навчання за контрактом у цьому навчальному році, становлять понад 11,5 млн грн. Причина в тому, що одна з переваг ЗНУ – високий науково-педагогічний потенціал, а також – гнучка ціннова політика нашого університету. Четвертий рік поспіль ціни за навчання в нас є незмінними.

Активно використовуються можливості наповнення доходів університету за рахунок впровадження додаткових освітніх послуг, передбачених чинним законодавством, використання майна. Зокрема, Центр післядипломної освіти отримав за рік майже 2,5 млн грн доходів, доуніверситетська підготовка абітурієнтів до вступу принесла університету 0,6 млн грн, аспірантура та докторантура –

1,2 млн грн, центри з вивчення іноземних мов, бізнес-освіти – 90 тис грн. Заробили 400 тис грн та 100 тис грн відповідно Спортклуб – за надання послуг, та Інформаційно-виробничий вузол – за виконання замовлень із виготовлення студентських квитків, 300 тис грн надійшло від оренди майна. Загалом, від додаткової діяльності та оренди майна в ЗНУ отримали 6,9 млн грн, що становить 11 відсотків фактичного обсягу власних надходжень.

Основними завданнями керівництва вишу були і є соціальні питання. Заробітна плата виплачується, переважно, завчасно. У повному обсязі видані відпускні та матеріальна допомога до відпусток. Стимулюється якісна та сумлінна праця, виробничі досягнення, плідні наукові та творчі надбання, зростання інтелектуального потенціалу фахівців. За звітний період надбавки за складність і напруженість у роботі, за високі досягнення, виконання важливих завдань становлять 3 млн 780 тис грн. Виплачено премій на суму понад

1,9 млн грн. Джерелом виплати винагороди за захист докторських дисертацій є економія коштів у

фонді оплати праці. У 2014 році – пройшло 325 тис грн за цією статтею бюджету.

Необхідно звернути увагу, що виш ретельно відстежує інфляційні процеси й дещо компенсує зниження доходів. За минулий рік на індексацію заробітної плати спрямовано 1 318 тис грн власних університетських коштів.

Початок. Продовження на стор. 2

■ Із початку 2015 року ЗНУ уклав три угоди на проведення госпдоговірних науково-дослідних тем за такими напрямками: розроблення програмно-методичного забезпечення для визначення руйнівних навантажень оболонок тришарової стільникової конструкції із композиційного матеріалу в умовах комплексного експлуатаційного навантаження з “Конструкторським бюро «Південне» ім. М. Янгеля” (професор Віктор Гришак); розробка, постачання та модифікація версій програмного комплексу “Преса” з ТОВ “Запоріжжя Медіа” (професор Ігор Козін); на надання науково-технічних послуг щодо розробки наукового обґрунтування доцільності регулювання чисельності дикого кабана в мисливських угіддях Рівненської області (професор Валерій Домніч).

■ На факультеті СПП відбувся тренінг-телеміст для психологів “Особливості психологічної допомоги дітям, що переживають втрату”, який проходив в онлайн-режимі спільно з колегами з Нью-Йорка. Його тренером стала дитячий психотерапевт та клінічний соціальний працівник Мадлен Розенблюм (США). У заході взяла участь більш ніж двадцять психологів та волонтерів, представників дошкільних навчальних закладів, закладів середньої та вищої освіти, студентів. За словами координатора заходу Ольги Ішук, такі проекти є традиційними на факультеті. Особливо варто відзначити участь у них викладачів кафедри практичної психології, а також – керівника психологічної служби ЗНУ Ганни Артеменко та інших.

■ У ЗНУ пройшли навчально-тренувальні збори з представниками пожежно-рятувальних груп серед викладачів та співробітників вишу. Їх створили за дорученням деканів факультетів і керівників структурних підрозділів у зв'язку зі встановленням у січні цього року для Запорізької області режиму підвищеної готовності. Під час заходу фахівець із пожежної безпеки університету Володимир Будко розповів про організацію проти-пожежної безпеки в нашому ВНЗ, приділив увагу алгоритму дій при пожежі, продемонстрував вогнегасники різних типів, якими оснащені навчальні корпуси, кабінети й гуртожитки. Також учасники заходу взяли участь у гасінні навчальної контрольованої пожежі із застосуванням порошкових вогнегасників.

■ Представники ФСУ виступили суддями Відкритого дебатного турніру для школярів, що пройшов у Дніпропетровську. Він став одним із етапів реалізації проекту “Навчання демократії через дебати”, який втілюється в життя громадською організацією “Нове бачення” за підтримки Відділу преси та інформації Посольства США в Україні. Загалом у турнірі взяли участь 24 команди з різних областей України. ЗНУ на ньому представили Юлія Юргіна, Владислав Надтока, Антон Назаренко, Євген Мовчан, Дар'я Скотницька, Олена Шумакова та тренер Володимир Скворець.

■ Студенти ЗНУ (спеціальність “Акторська майстерність”) посіли призові місця Міжобласного конкурсу професійних читачів ім. Лесі Українки й конкурсу сучасної української поезії. 1 місце виборов студент 3 курсу Олексій Воротніков, 2 місце здобула його однокурсниця Ганна Михайличенко, а 3 місце – третьокурсник Семен Гапонов. Наших студентів рекомендували до участі у Всеукраїнському конкурсі “Лісова пісня”, який пройде восени в м. Луцьку.

■ У ЗНУ відбулося визначення переможців турніру з футболу в рамках щорічної спартакиади серед факультетських команд, а також урочисте нагородження його фіналістів. Усього в змаганнях взяли участь 11 команд. Переможцем цього року стала команда ФСУ, 2 місце посіли спортсмени історичного факультету, а 3 – економічного.

Стабільні фінансові показники університету – результат спільної ефективної роботи колективу

Продовження. Початок на стор. 1

Немало зроблено для розвитку матеріально-технічної бази. Парк обладнання та електронних машин у звітному періоді поповнився на 500 тис грн. На ремонт навчальних корпусів, гуртожитків, об'єктів благоустрою використано понад 500 тис грн. Для гуртожитків придбані ліжка та матраци, що коштують майже 600 тис грн.

І це – далеко не повний перелік виконаного. Заслугове схвалення робота щодо подолання нагальних проблем за рахунок перезавантаження видатків. Наприклад, завдяки реалізації заходів заощадження, основні завдання якого були

визначені в попередні роки й засвідчили правильність обраного шляху, економляться значні кошти на закупівлю енергоносіїв, що дає можливість спрямовувати їх на інші потреби масштабного університетського господарства. Фахівці адміністративно-господарської частини щорічно ініціюють впровадження кращих наукових розробок із технологій заощадження енергії.

Варто підкреслити, що в Запорізькому національному університеті на високому рівні проводиться робота зі студентським загалом. Особливо – в царині дотримання стандартів соціального забезпечення, задоволення запитів студентів щодо умов проживання в гуртожитках, дозвіл-

ля, відпочинку тощо. Стипендії та їхня індексація, компенсаційні виплати студентам із числа дітей-сиріт,

виплачуються своєчасно й у розмірах, визначених чинним законодавством. За успіхи в навчанні, участь у науковій роботі, громадському житті відзначили 241 студента, яким надали премій на 213 305 грн. Понад 150 студентам видано 13 222 грн матеріальної допомоги. В університетському санаторії-профілакторії оздоровлено 1 100 студентів.

Оцінюючи фінансові внески нашого університету до Держбюджету й Пенсійного фонду, варто сказати, що за минулий рік перераховано 8,9 млн грн податку на доходи фізичних осіб, 0,6 млн грн – податку на додану вартість,

26,1 млн грн єдиного внеску до Пенсійного фонду. Загалом, податки та внески університету майже тотожні обсягу видатків на оплату праці із загального фонду і становлять 38,2 млн грн. Ці показники переконливо свідчать про надзвичайно високу рентабельність науки та вищої школи.

Обсяги власного кошторису Запорізького національного університету на поточний рік зберігаються на рівні минулорічного. За загальним фондом передбачається 66,3 млн грн, із них планується використати на оплату праці (заробітну плату та нарахування на заробітну плату) – 39,4 млн грн або 59 відсотків, стипендії та харчування студентів із числа дітей-сиріт – 25,9 млн грн або 39 відсотків.

За матеріалами доповіді головного бухгалтера ЗНУ Василя Тимошика

Досвід Німеччини в правовій освіті

На базі юридичного факультету ЗНУ завершила свою роботу зимова Школа "Службове право України та ФРН". Нещодавно були вручені сертифікати 20 кращим її випускникам, які взяли участь в інтенсивних німецькомовних майстер-класах з адміністративного права, практичних заняттях і склали есе з означеної теми німецькою мовою. Урочистості пройшли в регіональному відділенні Центру німецького права Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, що працює при ЗНУ.

Перший проректор Олександр Бондар вручив сертифікати випускникам Школи. Свої привітання їм висловила і декан юридичного факультету Тетяна Коломоєць, а також гості: керівник Центру німецького права Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, професор Роман Мельник і директор Запорізького центру перепідготовки і підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, керівників державних підприємств,

установ та організацій Любов Яновська та інші.

Протягом майже 10 днів учасники школи брали участь у майстер-класах під керівництвом учених-адміністративістів та юристів-практиків України та ФРН, вивчаючи питання історії і теорії службового права. У рамках роботи Школи проходили також і тематичні тренінги, колоквиуми, під час яких практиканти змогли поспілкуватися із провідними фахівцями з права, зокрема з представником Мюнхенського університету, доктором юридичних наук Бернгардом Шлоером (у режимі онлайн), порівняти правові системи в Україні та у ФРН і вдосконалити знання з професійної німецької мови.

Як зазначила декан юридичного факультету Тетяна Коломоєць, участь у роботі зимової школи виявили бажання взяти близько 50 осіб: і не тільки з нашого університету, а й з інших ВНЗ та установ. Проте випускниками стали лише найвитриваліші й найбільш зацікавлені в нових знаннях у галузі адміністративного права. Так, у числі тих, хто отримав сертифікати, були викладачі юридичного факультету Анна Шарая, Маргарита Германюк, Ірина Бережна та інші, магістранти: зокрема, Ксенія Краснова, Поліна Зозуля, Юлія Шульга, Анна Єрмолаєва, а також співробітники Запорізького центру перепідготовки і підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, керівників державних підприємств і викладачі інших ВНЗ України.

Олена Хлисту

Мирослав Маринович: "Жити в епоху змін – шанс для розвитку нашої країни"

Український правозахисник, публіцист, релігієзнавець, член-засновник Української Гельсінської групи, віце-ректор Українського Католицького Університету у Львові Мирослав Маринович зустрівся зі студентами та науково-педагогічними працівниками ЗНУ, до якого завітав на запрошення факультету журналістики. Темою їхньої розмови була роль засобів масової інформації в Україні на сучасному етапі її розвитку.

Мирослав Франкович уперше побував не тільки в ЗНУ, але й у Запоріжжі. Відрекомендував гостя на зустрічі декан факультету журналістики Володимир Манакін: "Повірте, про цю подію, – запевнив Володимир Миколайович, – ви буде розповідати навіть своїм дітям й онукам, всотуйте кожен хвилину виступу надзвичайно мудрої та величної Людини-легенди, яка сьогодні завітала до нашого університету".

Гість розмірковував на тему журналістики в епоху постмодернізму, зацентрував увагу на необхідності перевірки фактів. "Ваш професіоналізм важливий у прагненні захистити правду. Мене обурює той факт, що сучасні телевізійні шоу мультиплікують брехню. Ми вступили в епоху фейків. І це не просто гра різних облуд. Фейк – свідомо сконструй-

вана неправда", – зазначив пан Мирослав.

Звичайно, цей виступ не лишив байдужим аудиторію. Деякі запитання молоді стосувалися національної ідеї та єдності українського народу. Мирослав Франкович відповів, що тема регіональних відмінностей постає знову й знову, але це – благословення нашої держави. Гість згадав про "ефект Медичі": коли сходяться різні субідентичності, творчий спалах неминує.

Наостанок студент історичного факультету поцікавився в гостя, чи був успішним експеримент радянської влади зі створення "homo soveticus"? Гість на це розповів дві історії. Одного разу в Німеччині він домовився про зустріч із другом у кав'ярні. Мирослав підійшов до неї і залишився очікувати на вулиці. У ньому ще був живий страх поводити себе, як вільна людина.

Навів публіцист і протилежний приклад – фотій відеокадри весни 2014 року, коли до України завітав віце-президент США Джозеф Байден й одним із пунктів його програми була екскурсія від громадської активістки Ганни Гопко духовними місцями Києва, Майданом. "Ви навіть не уявляєте, як я був зворушений невимушено пані Ганни. Мені здавалося, якби я був поруч із такою шанованою людиною, я б знітився, хвилювався", – резюмував Мирослав Маринович.

Студенти гучними оплесками висловили свою вдячність гостю за пам'ятну та важливу зустріч.

Марія Канцелярист

На базі ЗНУ провели III обласний етап міжрегіональних та обласних учнівських олімпіад. Варто зазначити, що подібні олімпіади з іспанської мови і педагогіки та психології на базі ЗНУ проходили вперше. Також школярі демонстрували свій рівень знань із фізичного виховання та правознавства.

Олімпіада розкрила нові таланти учнів

З іспанської мови олімпіада пройшла за сприяння науково-педагогічних працівників факультету іноземної філології. Вітаючи учасників, його декан Галина Морощкіна побажала творчої наснаги, успіхів і перемоги 14 учням, на яких чекали аудіювання, читання, написання твору й усна тема іспанською мовою. За сприяння факультету, в Запорізькій гімназії № 50 із поглибленим вивченням французької мови розпочалося викладання іспанської мови як другої іноземної. Це – досить важливий показник спільної роботи, адже в Запоріжжі до цього поглиблено вивчали іспанську мову лише в гімназії № 2 ім. Лесі Українки, учні 9-10 класів якої взяли участь в олімпіаді.

На факультет соціальної педагогіки та психології завітали 48 старшокласників. Предметну комісію очолила декан факультету Ольга Пономаренко. Перевірку робіт здійснювали: професори Олександр Гура, Наталія Шевченко, Галина Локарева, доцент Юлія Паскевська та інші.

В олімпіаді з фізичної культури, яка проходила за сприяння факультету фізичного виховання, взяли участь близько 70 учнів. Вони демонстру-

вали свою фізичну підготовку та знання в курсах і спортивних іграх: у баскетболі, гандболі, футболі (для хлопців) та волейболі (для дівчат), гімнастиці, акробатиці, човниковому бігу, потрійному стрибку з місця тощо. Також на учасників змагання очікувала перевірка туристичних знань та умінь: встановлення намету, в'язання вузлів і вміння користуватись туристичною технікою.

До речі, не без участі науково-педагогічних працівників ЗНУ відбувалася олімпіада з правознавства, яка проходила в Запорізькому Січовому колегіумі. Кількість учасників у ній була найбільшою – 70 учнів старших класів.

У рамках проведення обласного етапу учнівських олімпіад у ЗНУ також провели майстер-класи для викладачів, а школярі дізналися більше про умови вступу та підготовки до ЗНО-2015.

Олена Хлисту, Олена Науменко

Зарубіжнє стажування реальне для ЗНУ

Нещодавно п'ятикурсник економічного факультету спеціальності "Міжнародна економіка" Костянтин Меркулов повернувся із закордонного піврічного стажування в Чехії. Він здобув стипендію на навчання в рамках міжнародного проекту "NUMERIA" програми "ERASMUS MUNDUS", який впроваджується у ЗНУ та координується відділом міжнародних зв'язків та роботи з іноземними студентами нашого університету.

Навчався Костянтин в Університеті Масарика (м. Брно). Втілити заповітну мрію – побувати студентом закордонного вишу – хлопцю вдалося не з першої спроби. Ще третьокурсником він подавав документи на здобуття подібних стипендій,

але тоді набрати потрібну кількість балів не пощастило. Тому він намагався підвищити свій рівень володіння англійською: відвідував освітні курси, переглядав фільми в оригіналі, читав статті та книги. І це спрацювало.

Як розповідає Костянтин, від України здобули стипендію на навчання в Чехії близько 20 осіб. Ці стипендіальні виплати склали 1 000 євро на місяць. Він мав змогу півроку вивчати п'ять пред-

метів, які обирав самостійно: "Управління бізнес-проектами", "Операційний менеджмент", "Бізнес-логістика", "Англійська мова" (між іншим, за підручником, знайомим ще за навчання в ЗНУ), а ще – "Скелелазіння". З останньої дисципліни заняття проходили у спеціально обладнаному спортивному залі з 9-метровою стіною. З фізичної підготовки також можна було обрати такі види спорту, як волейбол, бокс тощо. Навчання тривало три дні на тиждень, тож у вільний від нього час була можливість подорожувати. Звісно, не тільки Чехією, але й іншими країнами. Костянтин активно займався спортом, особливо екстремальним: стрибки з парашуту, сноуборд.

Дуже багато уваги приділяли іноземним студентам університетські спільноти: міжнародний студентський клуб, міжнародний відділ та інші. Вони організували свята-презентації певної держави, спільні настільні ігри, туристичні прогулянки за місто, до лісу, 10-кілометровий похід тощо.

Стажування завершилося для Костянтина вдало, проте в найближчих планах юнака – спроба взяти участь ще в одній міжнародній програмі на здобуття стипендії для українців та громадян інших країн, щоб мати змогу поїхати в один із вишів Вишеградської групи (Угорщини, Словаччини, Чехії, Польщі). Він обрав Варшавський університет. І навіть вже надіслав до нього пакет документів та отримав від цього ВНЗ згоду прийняти його як студента.

Якщо ці плани здійсняться, майбутній економіст саме в Польщі отримає диплом магістра, після чого він би хотів спробувати себе в галузі міжнародної економіки.

Марія Канцелярист

ЮВІЛЕЇ

Півстоліття відданого служіння галузі науки й техніки

Нещодавно Запорізький національний університет відзначав ювілей професора Віктора Грищака – видатного вченого, знаного й шанованого не лише у вітчизняних наукових колах, але й далеко поза межами нашої країни. Віктор Захарович більше 50 років присвятив науково-освітній роботі у вищій школі, з них більше двох десятиліть тісно пов'язані зі становленням та розвитком нашого університету.

Наукова, педагогічна та організаційна діяльність професора Грищака пов'язана із ЗНУ з 1992 року. За цей час він підготував велику кількість молодих учених-математиків як для нашого вишу, так і для інших наукових та навчальних закладів. У 1994 році професор організував та очолював кафедру математичного моделювання та інформаційних технологій, а з лютого 2001 року став завідувачем кафедри прикладної математики і механіки нашого ЗНУ.

Але найбільш відома в університеті діяльність Віктора Грищака – це міжнародна діяльність. За його ініціативи було створено відділ міжнародних зв'язків. Тоді він співпрацював із низкою провідних закордонних ВНЗ й академічних фондів, зокрема з Торговельно-промисловою палатою землі Саксонія-Ангальт і Фондом сприяння науки й освіти в країнах Східної Європи "Марга і Курт Мельгаард" (Німеччина). Віктор Грищак був учасником і координатором міжнародних академічних проєктів за програмою "ТЕМПУС" Європейського союзу та інших.

Сам Віктор Захарович свого часу проходив наукове стажування при Делфтському технологічному університеті (Голландія), де працював із всесвітньо відомим науковцем у галузі стійкості оболонкових конструкцій аерокосмічної техніки, професором Варнером Койтером; за програмою "IREX" стажувався у США (Університет

Північного Техасу, м. Дентон) у школі відомого фахівця в галузі нелінійних проблем механіки, професора Джона Ньюбергера. На запрошення Стенфордського університету (програма академічного обміну ім. Фулбрайта) читав лекції в США. До речі, його за-

просили експертом-консультантом до міжнародної Асоціації з аналізу аварій та катастроф (м. Менло-Парк, Каліфорнія, США) та до Інституту технологічних проблем Польської академії наук (Варшава).

Зараз Віктор Захарович очолює проєкт із виконання "Договору про науково-технічне співробітництво між ВНЗ Запоріжжя і Державним підприємством «Конструкторське бюро «Південне»" (м. Дніпропетровськ) до 2020 року. Висока оцінка керівництвом КБ "Південне" попередньої діяльності вчених математичного факультету ста-

ла надійним підґрунтям для підписання цього господарського договору на розробку програмно-методологічного забезпечення для визначення руйнівних навантажень складних конструкцій аерокосмічної техніки. До речі, обсяг фінансування першого етапу роботи становить 150 тис грн із правом подальшої пролонгації цього документа згідно з результатами досліджень.

Заслуги Віктора Захаровича перед вітчизняною освітою та наукою гідно поціновані на загальноукраїнському рівні. Так, Постановою Президії Академії наук вищої освіти України йому присвоєно звання лауреата Нагороди імені Ярослава Мудрого. У 2001 році він нагороджений дипломом лауреата регіональної програми "Зоряний шлях" у Запорізькій області в номінації "Діяч освіти і науки року" за впровадження міжнародних академічних програм співробітництва.

Віктор Грищак – член експертної ради Вищої атестаційної комісії України з механіки деформованого твердого тіла (фізико-математичні науки), автор понад 200 наукових і науково-методичних праць, академік Академії наук вищої освіти України по відділенню "Механіка та машинобудування", заслужений діяч науки і техніки України.

Викладачі та студенти нашого університету, дякуючи Віктору Захаровичу за невтомну багаторічну працю на благо ЗНУ, щиро сердно вітають шановного ювіляра та бажають йому доброї долі та всіляких гараздів у житті!

Із відгуків студентів:

"Віктор Захарович із тієї когорти викладачів, які, спілкуючись зі студентами, піднімають їх до свого рівня. Якоюсь на іспиті «Супротив матеріалу» в мене виникло відчуття не стільки екзамену, скільки диспуту двох фахівців. Відповідати на питання білета треба було без підготовки після розв'язання задачі. І хоч у мене була одна маленька неточність, викладач поставив «відмінно». А наостанок сказав: «У цій формулі, колего, ступінь не 2\3, а 3\2, та це неважливо, головне, що Ви правильно мислите, а формулу можна й у довіднику уточнити». Я був безмірно щасливий від такого ставлення до мене, як до студента".

3 ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ!

- 2 березня – завідувача кафедри російської філології, професора Ірину Яківну Павленко;
- 7 березня – начальника науково-дослідної частини Вікторію Іванівну Меньяло; заступника декана з виховної роботи фізичного факультету, викладача кафедри прикладної фізики Павла Юрійовича Долгорукого; завідувача гуртожитку № 4 Наталію Миколаївну Емельяненкову;
- 8 березня – професора, завідувача кафедри здоров'я людини та фізичної реабілітації Надію Василівну Богдановську;
- 9 березня – завідувача кафедри спортивних ігор, професора Романа Вікторовича Клопова; завідувача навчальної лабораторії лікувальної педагогіки Наталію Олександрівну Мамай;
- 11 березня – заступника головного бухгалтера Олену Василівну Чехлату; завідувача складу відділу матеріально-технічного постачання Зою Олександрівну Живоглядову;
- 12 березня – декана математичного факультету, завідувача кафедри математичного моделювання, професора Сергія Івановича Гоменюка;
- 16 березня – декана Економіко-гуманітарного факультету ЗНУ у м. Мелітополі Євгена Олександровича Адоньєва;

Колектив ЗНУ вітає іменинників...

- 18 березня – директора спортивно-оздоровчого комплексу Михайла Івановича Протаса; заступника головного бухгалтера відділу бухгалтерського обліку, фінансової та бюджетної звітності Марію Вадимівну Луїну;
- 19 березня – професора кафедри менеджменту організації та логістики Наталію Миколаївну Гуржій; заступника декана з міжнародних відносин факультету соціології та управління, доцента кафедри соціології Ігоря Олексійовича Кудінова;
- 20 березня – декана біологічного факультету, професора Людмилу Олександрівну Омельяничук; заступника декана з навчальної роботи математичного факультету, старшого викладача кафедри алгебри та геометрії Оксану Геннадівну Спицю;
- 24 березня – заступника декана з виховної роботи біологічного факультету, старшого викладача кафедри хімії Оксану Василівну Ткачук;
- 28 березня – декана Криворізького факультету ЗНУ Катерину Леонідівну Потогу;
- 30 березня – завідувача навчальної лабораторії нормотворчої діяльності та правозастосування Марину Григорівну Шиванову;

...і ювілярів березня!

- 1 березня – електрогазозварника 5 розряду ремонтно-будівельної групи Сергія Івановича Мішустіна;
- 5 березня – доцента кафедри романської філології та перекладу Тетяну Миколаївну Уділову;
- 6 березня – доцента кафедри алгебри та геометрії Поліну Георгіївну Стеганцеву; комірника відділу матеріально-технічного постачання Алу Володимирівну Крупеню;
- 9 березня – бібліотекаря Наукової бібліотеки Надію Станіславівну Яневу;
- 11 березня – завідувача кафедри садово-паркового господарства та генетики рослин, професора Віктора Олексійовича Ляха;
- 14 березня – доцента кафедри української мови Ларису Петрівну Денисенко;
- 15 березня – прибиральницю навчального корпусу № 4 Валентину Василівну Пахомову;
- 18 березня – завідувача кафедри управління фінансово-еко-

- номічної безпекою і проєктами, доцента Олександра Васильовича Лепьохіна; старшого викладача кафедри спортивних ігор Василя Олексійовича Петрова;
- 20 березня – маляра 5 розряду ремонтно-будівельної групи Тетяну Вікторівну Солтис;
- 23 березня – прибиральницю навчального корпусу № 6 Наталію Іванівну Дуднік;
- 28 березня – старшого викладача кафедри хімії Лідію Олександрівну Гаврілову;
- 29 березня – завідувача кафедри філософії, професора Людмилу Дмитрівну Кривегу;
- 30 березня – швейцара студентського містечка Олександра Федоровича Борщевського;
- 31 березня – старшого викладача кафедри акторської майстерності Віктора Миколайовича Гончарова; завідувача гуртожитку № 3 Тамару Миколаївну Чиньонову.

Днями в ЗНУ вітали з 60-річним ювілеєм професора кафедри садово-паркового господарства та генетики рослин Віктора Ляха. Шановний іменинник, на думку його співробітників, учнів, є взірцем керівника та вченого для студентів, аспірантів, а його невгамовна енергія і цілеспрямованість надихає друзів і колег на досягнення нових наукових висот.

Наукова школа з генетики Віктора Ляха – провідна в Україні

Віктор ще зі шкільних років був захоплений ботанікою, генетикою та селекцією рослин. За роки своєї наукової діяльності працював у Кишиневі, стажувався в Угорщині, Італії, Голландії. На початку 90-х рр. учений повернувся до України. У Запоріжжі він співпрацював із Інститутом олійних культур. А у 2002 році став завідувачем кафедри ботаніки та екології ЗНУ, яку сьогодні перейменовано в кафедру садово-паркового господарства та генетики рослин. За період науково-педагогічної діяльності опублікував близько 250 праць. Завдяки старанням науковця, були виведені нові сорти льону олійного, льону великоквіткового, гірчиці, ріжжю, соняшника декоративного, рицини декоративної тощо. Під його керівництвом захистилося 11 кандидатів наук. Зараз Віктор Олексійович очолює Запорізьке відділення Українського товариства генетиків і селекціонерів. Науковці вдячні йому за створення наукової школи з генетики, яка є провідною в Україні.

Віктора Ляха: "Він – професіонал своєї справи, гарний організатор, чуйна людина, яка завжди готова прийти колегам на допомогу".

"Віктор Олексійович – талановитий учений, чудовий педагог, інтелігентна

порядна особистість, вірний друг", – додає колега ювіляра, доцент Тамара Пересипкіна. "Шановний іменинник має рідкісний дар справжнього дослідника. Він завжди відкритий для нового наукового пошуку. Мені пощастило, що я зустріла такого Вчителя", – переконана колишня аспірантка Віктора Ляха, доцент Ірина Полякова.

Колектив ЗНУ та біологічного факультету бажають ювіляру зберегти своє завзяття, радість від наукових пошуків, вміння творити добро й радіти життю на довгі роки!

**Державний вищий навчальний заклад
"Запорізький національний університет"
Міністерства освіти і науки України**

оголошує конкурс на заміщення вакантних посад:

- викладач кафедри іноземних мов професійного спрямування – 2,0 ставки;
- викладач кафедри акторської майстерності – 1,0 ставки;
- старший викладач кафедри іноземних мов професійного спрямування – 1,0 ставки;
- старший викладач кафедри хімії – 1,0 ставки;
- старший викладач кафедри конституційного та трудового права – 1,0 ставки;
- старший викладач кафедри практичної психології – 1,0 ставки;
- старший викладач кафедри соціальної педагогіки – 1,0 ставки;
- старший викладач кафедри акторської майстерності – 1,0 ставки;
- доцент кафедри акторської майстерності – 2,0 ставки;
- доцент кафедри педагогіки та психології освітньої діяльності – 2,0 ставки;
- доцент кафедри практичної психології – 1,0 ставки;
- доцент кафедри викладання другої іноземної мови – 3,0 ставки;
- доцент кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови – 1,0 ставки;
- доцент кафедри хімії – 3,0 ставки;
- доцент кафедри фізіології з курсом цивільного захисту – 1,0 ставки;
- доцент кафедри садово-паркового господарства та генетики рослин – 1,0 ставки;
- доцент кафедри кримінального права та правосуддя – 2,0 ставки;
- доцент кафедри цивільного права – 1,0 ставки;
- завідувач кафедри кримінального права та правосуддя, професор – 1,0 ставки;
- завідувач кафедри англійської філології, професор – 1,0 ставки.

Умови конкурсу:

Кандидат на посаду завідувача кафедри, професора кафедри повинен мати вчене звання професора або науковий ступінь доктора відповідної галузі наук і стаж науково-педагогічної роботи за профілем кафедри у ВНЗ III – IV рівнів акредитації не менше восьми років.

Кандидат на посаду доцента кафедри повинен мати повну вищу освіту за фахом, не менше п'яти років науково-педагогічного стажу та ступінь кандидата наук або звання доцента, старшого наукового співробітника за профілем кафедри, досвід викладацької, науково-дослідницької роботи.

Кандидат на посаду старшого викладача кафедри повинен мати повну вищу освіту за фахом, не менше п'яти років науково-педагогічного стажу, досвід викладацької, науково-дослідницької роботи (не менше 5 опублікованих наукових робіт, участь не менше ніж у 6 конференціях) або за наявності наукового ступеня кандидата наук – стаж не менше трьох років.

Кандидат на посаду викладача кафедри повинен мати повну вищу освіту за фахом, не менше трьох років науково-педагогічного стажу, ступінь магістра за спеціальністю, яка відповідає профілю кафедри.

Заяви на участь у конкурсі подавати протягом місяця з дня надрукування оголошення за адресою: 69600, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66, навчальний корпус № 1, загальний відділ (каб. 48).

До заяви, зареєстрованої в загальному відділі ЗНУ, додається:

- ☒ додаток до анкети на участь у конкурсі,
- ☒ завірений список наукових праць,
- а для тих, хто не працює в ЗНУ, також:
- ☒ особовий листок з обліку кадрів,
- ☒ автобіографія,
- ☒ документи про освіту, науковий ступінь і вчене звання.

За довідками звертатись за телефоном: 228-75-12

ВИПУСК-2015

Найвищий освітній рівень –
запорука життєвого успіху

■ У ЗНУ вперше відбувся випуск магістрів за спеціальностями: “Міжнародна економіка” та “Управління проектами” та вдруге – фахівців з “Управління фінансово-економічною безпекою”. Серед 23 випускників магістратури дипломи з відзнакою отримали 11 осіб. Перший проректор **Олександр Бондар** зазначив: “Економічний факультет ЗНУ – один із найпотужніших в Україні з підготовки фахівців у своїй галузі. Грунтовні знання, які ви тут отримали, стануть вам у нагоді для створення добробуту та стабільності як у

ваших сім'ях, так і в Україні”.

Декан економічного факультету **Алла Череп** зауважила, що здобуття дипломів – це свято і на факультеті, і в родині випускників. Також Алла Василівна відзначила перспективні магістерські роботи **Аліни Кормишевої, Дмитра Кайнари, Анастасії Шевченко, Діани Анікєєвої**.

■ Факультет менеджменту випустив 62 магістри зі спеціальностей: “Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності”,

“Логістика”, “Менеджмент організацій” та “Бізнес-адміністрування”, 25 із них отримали дипломи з відзнакою. Зі словами привітань до випускників звернулася декан **Ірина Шавкун**. Вона зазначила, що факультет старанно виконує місію з підготовки фахівців для здійснення ефективного менеджменту. До речі, цього року він святкує своє 20-річчя.

це гарний перший випуск для такої серйозної спеціальності. Сподіваюся, що згодом кількість тих, хто захоче отримати з неї диплом ОКР “магістр”, зростатиме. Я переконаний, що вони матимуть додаткові бонуси, порівняно з іншими фахівцями, завдяки своїй ерудованості, освітньому рівню, а також вмінню знаходити й аналізувати інформацію”.

Таміла Тарасенко, Олена Ярошенко, Олена Хлистуна

■ На історичному факультеті відбулися урочистості, присвячені врученню перших дипломів магістрам спеціальності “Міжнародні відносини”. Перший проєктор **Олександр Бондар** привітав випускників із отриманням високого освітнього рівня. Кульмінацією свята стало урочисте вручення магістрам дипломів і Почесних грамот. Вчорашні студенти підготували для своїх наставників сюрприз, вручивши їм, у свою чергу, грамоти від імені всієї групи.

Декан історичного факультету **Володимир Мільчев**, коментуючи цю урочисту подію, зазначив: “13 осіб, які показали такі високі результати, –

Рідний край, оспіваний студентами

У Торговому коледжі ЗНУ студенти провели відкриту виховну годину на тему “Я люблю тебе, Україно!” під керівництвом куратора **Галини Кузнецової**. Ведучими заходу стали **Юлія Степанюк та Олександр Букреєв**. Вони розповіли гля-

дачам про нашу країну, її історію, символи, традиції, звичаї. Студенти декламували вірші, виконали український народний танок, заспівали про рід-

ний край. Згадали і про гордість запорізького краю – острів Хортицю, про його мальовничі місця, історію та культурні пам'ятки. **Аліна Задорожня та Тетяна Павленко** виконали українську пісню “Одна калина”. Також глядачам був представлений український танок від **Катерини Матвієнко, Марини Кравець, Анастасії Пупенко та Марини Подолінської**.

На свято були запрошені військові з окремого полку спеціального призначення під керівництвом полковника **Віталія Пікуліна**. Солдати передали студентам український прапор, на якому залишили свої підписи й побажання (“Дякуємо за підтримку”, “Слава Україні”, “Ми переможемо”, “Україна єдина”). Присутні на заході вшанували пам'ять загиблих воїнів хвилиною мовчання. На честь них студент Торгового коледжу **Родіон Леонов** виконав власну пісню.

Добрі справи університетської спільноти на підтримку українських бійців

Благодійні акції завжди були важливою ділянкою громадського життя студентів та науково-педагогічних працівників вишу в усі часи. Їхні акценти сьогодні – підтримка наших військовослужбовців.

Так, викладачі та студенти філологічного факультету багато уваги приділяють участі в благодійності, спрямованій на допомогу воїнам на Сході України. Нещодавно вони відгукнулися на прохання Запорізького комітету солдатських матерів і взяли участь у збиранні макулатури, кошти від реалізації якої пішли на підтримку вітчизняної армії нашої держави.

Представники філологічного факультету протягом тижня зібрали 181 кілограм макулатури. Декан **Тамара Хом'як** відзначила, що, завдяки зусиллям старости **Марії Ленюк** та активістки **Анастасії Курлової**, другокурсники зібрали найбільшу кількість макулатури. Крім того, студенти 4 курсу написали солдатам листи, сповнені слів вдячності й підтримки.

А от студенти юридичного факультету запросили до нашого університету військовослужбовців 55 окремої артилерійської бригади, які повернулися додому, вийшовши з оточення під Дебальцевим. Під час зустрічі правники змогли почути,

Пророча сила поезії великого Кобзаря

На філологічному факультеті в рамках Шевченкіани-2015 пройшов літературно-музичний вечір “Шевченко та сучасність”. На глядачів велике враження справила пророча сила рядків українського генія з відомих поем: “Кавказ”, “І мертвим, і живим, і ненарожденним...” тощо. Присутні на заході ширими оплесками вітали вокальні виступи та декламацію творів Тараса Шевченка й інших відомих вітчизняних поетів, які присвятили свої твори Кобзарю. Їх виконали студенти філфаку **Вікторія Теодорова, Вероніка Савченко, Анастасія Верченко** й інші та студент ФСУ **Едуард Бойко**. Пролунали авторські вірші студентів **Аліни Чілій** й **Олександри Баркової** та випускниці **Ірини Сажинської**. Своїми виступами учасники заходу намагалися довести, наскільки сучасно звучить шевченківська поезія й віднайти в ній відповіді

на складні питання сьогодення. Наприкінці заходу подякували першокурсниці **Олександрі Барковій** й магістрантці **Катерині Рибак**, які під керів-

ництвом заступника декана філологічного факультету **Валентини Ніколаєнко** підготували сценарій вечора.

Таміла Тарасенко

Дискурс із моди: навчання через гру

На історичному факультеті за ініціативи активістів студради та незалежних реконструкторів міста Запоріжжя пройшла відкрита лекція на тему: “Історична реконструкція”.

За словами голови інформаційного сектору студентської ради факультету **Ольги Кирпичової**, захід організували самі студенти. Його модерато-

ром став магістрант **Іван Марусенко**, який вже довгий час співпрацює зі спільнотою “Реконструктори Запоріжжя”. Саме її представники й завітали до університету із відкритою лекцією-презентацією. Вони розповіли, що таке історична реконструкція, та представили наочний дискурс з історії моди та створення одягу, аксесуарів та зброї.

У лекції йшлося про походження тканини, її виробництво, виготовлення зброї та обладунків, історію моди часів XIV – початку XIX століть, від чого вона залежала, як видозмінювалась. Були представлені як жіночі, так і чоловічі костюми; з усіма автентичними деталями. Варто відзначити, що факультет планує й надалі продовжити співпрацю зі спільнотою “Реконструктори Запоріжжя” на предмет реконструювання історії.

Марія Канцелярист

“Ключ до знань” – у програмуванні

В Економіко-правничому коледжі ЗНУ пройшов Тиждень популяризації математики та інформатики, протягом якого студенти взяли участь у низці тематичних заходів. Вони демонстрували свої знання в онлайн-турнірі з програмування, web-квесті з інформатики “Ключ до знань”, інтелектуальній грі “Брейн-ринг”, конкурсі інформаційних біоленів та презентації “Видатні українські математики та IT-фахівці”. Також студенти взяли участь у засіданні круглого столу “Моя професія – програміст”.

Крім того, в рамках Тижня

популяризації пройшла IX Всеукраїнська олімпіада з інформатики та комп'ютерної техніки, в якій взяли участь 30 студентів 1-3 курсів. За її результатами на обласну олімпіаду була рекомендована третьокурсниця **Марія Філіна**. Серед призерів, які посіли 1-3 місця: **Костянтин Федосєєв, Поліна Каргіна, Ілля Хвосєєв, Денис Окуненко, Максим Родін, Ярослава Халюк, Анна Чубіч**.

Також для студентів коледжу були організовані відкриті лекції з дисциплін: “Математика” та “Об'єктно-орієнтоване програмування”.

За результатами проведення заходу грамотами нагородили: за найкращу презентацію – **Дарину Куліченко**, за кращу листівку – **Анну Конотоп**. Переможцем в онлайн-турнірі з програмування став **Владислав Скубицький**.

У web-квесті з інформатики “Ключ до знань” перемогли **Костянтин Федосєєв** й **Анна Чубіч**.

Олена Переверзева

як проходять військові дії в Донецькій області. Зокрема, солдати згадали про загиблих під Дебальцевим героїв **Євгена Дужика** й **Олександра Говорухіна**. Гості факультету розповіли, що провели в зоні АТО загалом 191 день. Солдати закликали учасників зустрічі цінувати всі дрібниці мирного життя й бути вдячними за нього. Також на факультеті повторно провели благодійну акцію зі збору коштів бійцям.

Долучилися до

здійснення добрих справ й активісти студради економічного факультету, які побували у Вільнянській спеціалізованій загальноосвітній школі-інтернаті. Спільно з громадською організацією “Волонтерський центр Запоріжжя” вони організували зустріч із бійцями із зони АТО. Із дітьми працювали студенти ЗНУ: **Денис Еременко, Арсен Пучков, Юлія Потоцька та Артур Козиряцький**. Хореографічні номери дітям продемонстрували студенти **Діана Буряк та Євгенія Стратулат**. У свою чергу, діти подарували гостям обереги й вишиті власноруч рушники.

Таміла Тарасенко, Артур Козиряцький

Обласна академічна газета “Запорізький університет”
Засновник і видавець –
колектив Запорізького національного університету
Видається – з 1973 року

Провідний редактор: **Марія Канцелярист**
Творчий колектив: **Таміла Тарасенко, Олена Хлистуна, Олександра Усенко, Олена Ярошенко, Олена Переверзева**
Інтернет-версія – **Олени Благодарової**
Фотокореспондент – **Василь Биченко**
Верстання – **Яни Мелінчук**
Номер підписаний до друку 11.03.2015

Автори надрукованих матеріалів несуть відповідальність за підбір і точність фактів і цитат, статистичних даних, які не підлягають відкритій публікації. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точку зору автора.

Зареєстровано Запорізьким обласним управлінням юстиції: свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серія 33 №735-010-пр від 7 червня 2006 року. Виходить двічі на місяць українською мовою. Поширюється безкоштовно. Один друкований аркуш. Наклад 1 000 примірників.

Адреса редакції:
69063, м. Запоріжжя,
вул. Залізнична, 24,
9 поверх, кабінет №911-2
Телефон: **228-75-32**
e-mail: **znu.gazeta@gmail.com**
Надруковано
в ТОВ “Південноукраїнська
виробнича компанія”